

Uchwała SO.3.4011.123.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 2 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie budżetu Gminy Godziesze Wielkie na 2026 rok.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka,
Członkowie: Małgorzata Łuczak,
Barbara Dymkowska,

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), o przedłożonym przez Wójta Gminy Godziesze Wielkie projekcie uchwały budżetowej Gminy Godziesze Wielkie na 2026 rok wyraża

opinię pozytywną.

U z a s a d n i e n i e

I.

Projekt uchwały budżetowej przedłożony został przez Wójta Gminy Godziesze Wielkie w dniu 7 listopada 2025 r. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne. Szczegółowość projektu, załączniki oraz uzasadnienie załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym uchwałą Nr XXXIX/197/10 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Godziesze Wielkie.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej na rok 2026 zostały ustalone:
 - a) dochody w wysokości 77.461.336,00 zł, w tym:
 - dochody bieżące w kwocie 69.759.195,64 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 7.702.140,36 zł,
 - b) wydatki w wysokości 86.296.130,00 zł, w tym:
 - wydatki bieżące w kwocie 66.448.862,15 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 19.847.267,85 zł.Deficyt budżetu wynosi 8.834.794,00 zł i zgodnie z brzmieniem § 4 projektu uchwały budżetowej zostanie sfinansowany: wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 3.120.000,00 zł, przychodami ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w kwocie 10.000,00 zł, przelewami z rachunków lokat z lat ubiegłych w kwocie 4.449.800,00 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 1.254.994,00 zł.
2. Proponowane w projekcie budżetu dochody bieżące są wyższe niż planowane wydatki bieżące, a więc został spełniony wymóg art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
3. W projekcie uchwały budżetowej zaplanowano:
 - a) łączne przychody w kwocie 8.934.794,00 zł, w tym z tytułu:
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 3.120.000,00 zł,
 - spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 10.000,00 zł,
 - przelewów z rachunków lokat z lat ubiegłych (§ 954) w kwocie 4.449.800,00 zł,

- nadwyżki z lat ubiegłych (§ 957) w kwocie 1.354.994,00 zł,
- b) rozchody wyłącznie z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów (§ 991) w kwocie 100.000,00 zł.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2024 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025 oraz uchwały budżetowej na rok 2025 (po zmianach) Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Godziesze Wielkie posiada do dyspozycji niezaangażowaną w budżecie 2025 roku nadwyżkę z lat ubiegłych oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w łącznej wysokości 10.263.978,04 zł, które może zaangażować w budżecie na rok 2026 pod warunkiem, iż nie zostaną one do końca roku zaangażowane w budżecie roku 2025.

Z analizy uchwały budżetowej na 2025 rok (po zmianach wprowadzonych uchwałą Nr XVIII/137/2025 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Godziesze Wielkie na rok 2025) wynika, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina posiada do dyspozycji środki w wysokości 4.449.800,00 zł, zaplanowane w budżecie roku 2025 po stronie rozchodów w § 994 /Przelewy na rachunki lokat/, które planuje zaangażować w budżecie na rok 2026. Jak wynika z uzasadnienia do ww. uchwały na kwotę 4.449.800,00 zł składają się środki na zadania: „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wolicy” w kwocie 881.550,00 zł, „Budowa kompleksu sportowego Orlik 2024 wraz z budową bieżni okrężnej z bieżnią prostą, kortu tenisowego, siłowni plenerowej i toru rowerowego pumptracku w Godzieszach Małych” w kwocie 3.431.550,00 zł, „Budowa sieci wodociągowej w m. Stobno Siódme” w kwocie 7.380,00 zł, „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Saczyn” w kwocie 26.000,00 zł, „Wykonanie dokumentacji geologicznej dla otworu poszukiwawczego dla nowej studni SUW Wolica” w kwocie 103.320,00 zł.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok oraz w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Godziesze Wielkie na lata 2026 – 2032 wynika, że w 2026 roku i w latach następnych spełniona będzie relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.
5. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, art. 214 i art. 215 ustawy.
6. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerw celowych mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 poz. 122, z późn. zm.).
7. Zaplanowano wydatki do poniesienia w ramach funduszu sołeckiego, zgodnie z § 8 projektu i załącznikiem Nr 8.
Rada Gminy Godziesze Wielkie uchwałą Nr XL/221/2014 z dnia 31 marca 2014 roku wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki.
8. Dochody i wydatki zaplanowane zostały w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. W dochodach i wydatkach budżetowych wyodrębniono dochody i wydatki: bieżące oraz majątkowe. Zatem spełniony został wymóg określony w art. 235 i art. 236 ustawy o finansach publicznych.
9. Planowane w projekcie budżetu na 2026 rok wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć ujętych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla roku 2026, co spełnia wymóg art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
10. Zakres zaproponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu, nie budzi zastrzeżeń.

W § 14 projektu uchwały budżetowej ustalono „*limit zobowiązań z tytułu zaciąganych krótkoterminowych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w kwocie 1.000.000,00 zł.*”.

Następnie w § 15 ust. 1 zawarto upoważnienie dla Wójta Gminy Godziesze Wielkie do „zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku budżetowego przejściowego deficytu budżetu do wysokości 1 000 000, 00 zł”.

Stosownie do przepisu art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych *uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90.*

Limit ten winien odnosić się do wszystkich planowanych w budżecie zobowiązań zwrotnych, zarówno długoterminowych (ujętych w przychodach budżetu, na etapie projektu budżetu na 2026 rok ten rodzaj przychodów nie jest planowany), jak i krótkoterminowych (wskazanych w postanowieniach uchwały w części dotyczącej upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu). Natomiast przepis art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wskazuje cele zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych przez jednostki samorządu terytorialnego i zgodnie ze wskazanym przepisem jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów;
- 4) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Skład Orzekający zaleca uzupełnienie zapisu w § 14 (w przypadku pozostawienia w jego treści wyrażenia „**krótkoterminowych**”) w zakresie wskazanego w nim przepisu prawa i wskazanie jako podstawy prawnej art. 89 ust. 1 **pkt 1** ustawy o finansach publicznych.

11. W postanowieniach projektu uchwały oraz/lub w załącznikach wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw, w tym:
 - wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wydatki związane z gminnym programem przeciwdziałania narkomanii zaplanowano w kwocie równej planowanym wpływom z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dochodom z opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml,
 - prognozowane dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w całości przeznaczone zostały na wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - w postanowieniach projektu uchwały oraz w załączniku nr 11 pn. „Plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w 2026 roku”, wyodrębniono środki z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych oraz z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, na realizację zadań inwestycyjnych i wydatki z nich finansowane,
 - do projektu uchwały budżetowej dołączono plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, plan dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatków nimi finansowanych na zadania z zakresu ochrony środowiska.

III.

Inne ustalenia:

1. Analiza załącznika nr 2 pn. „Plan wydatków Gminy Godziesze Wielkie na 2026 rok” oraz załącznika nr 7 pn. „Dotacje udzielone z budżetu Gminy Godziesze Wielkie w 2026 roku” do projektu uchwały budżetowej wykazała, że zaplanowano wydatki z tytułu dotacji:

- celowej na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 2710, § 2719)
- dotacji celowej na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 6309),
- celowej na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§ 6570).

Skład Orzekający przypomina o konieczności podjęcia stosownych uchwał (lub zmiany uchwał już podjętych) przed przekazaniem środków na powyższe cele.

2. Analiza załącznika Nr 2 do projektu uchwały obejmującego plan wydatków budżetu na 2026 rok wykazała, że w dziale 010 /Rolnictwo i łowiectwo/, rozdziale 01030 /Izby rolnicze/, § 2850 /Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego oraz kwoty w wysokości 1,5% należnego podatku rolnego na rzecz wybranego przez podatnika podmiotu uprawnionego/ zaplanowano kwotę 9.500,00 zł.

W uzasadnieniu do projektu uchwały zawarto następującą informację (cyt.):

„„Izby rolnicze” (01030) – plan 9 500,00 zł, w tym:

○ wydatki bieżące zaplanowano w kwocie 9 500,00 zł, w tym:

- „wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego oraz kwoty w wysokości 1,5 % należnego podatku rolnego na rzecz wybranego przez podatnika podmiotu uprawnionego” w kwocie 9 500,00 zł;”.

Skład Orzekający wskazuje, że rozdział 01030 dedykowany jest „izbom rolniczym” i służy do klasyfikacji wydatków z tytułu wpłat gmin na rzecz izb rolniczych uzyskanych z wpływów z podatku rolnego, w związku z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183). Skład Orzekający sugeruje, aby wpłaty 1,5% należnego podatku rolnego na rzecz podmiotu wybranego przez podatnika, stosownie do przepisu art. 6d ust. 1 ustawy o podatku rolnym (Dz. U. z 2025 poz. 1344) ujmować przykładowo w rozdziale 01095 /Pozostała działalność/.

3. Analiza załącznika nr 3 do projektu uchwały budżetowej pn. „Wykaz wydatków majątkowych i zadań inwestycyjnych Gminy Godziesze Wielkie w 2026 roku” zaplanowano m. in. realizację zadań:

- w dziale 010 /Rolnictwo i łowiectwo/, rozdział 01095 /Pozostała działalność/ zaplanowano wydatki w wysokości 31.000,00 zł na realizację zadania pn. „Modernizacja świetlicy wiejskiej w Żydowie”
- w dziale 600 /Transport i łączność/, dział 60016 /Drogi publiczne gminne/ zaplanowano wydatki w wysokości 160.000,00 zł na realizację zadania „Przebudowa drogi wewnętrznej dz. nr 49/1 w m. Stobno”.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.), w załączniku nr 2 zawierającym klasyfikację rozdziałów wskazano m.in. rozdział 60017 /Drogi wewnętrzne/ oraz rozdział 92109 /Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby/.

Skład Orzekający zaleca rozważenie zmiany klasyfikacji budżetowej w zakresie działu, rozdziału lub ewentualnie zmianę nazwy zadania, dostosowując ją do wskazanych wyżej rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający orzekł jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.